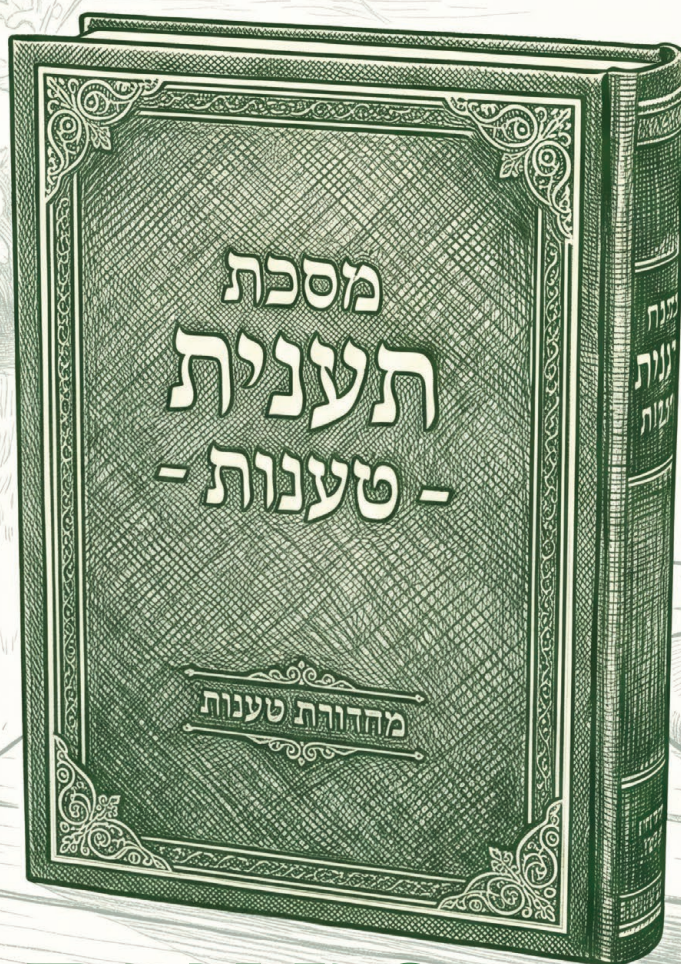

אינגארהיים

אומשולדיגע
נשמה'לעך
מ. פערדער

הימלישע שפיץ
ש. ל. פליישמאן

טענות
מיט רענאנצן
ג. פערקעטע

רעסעפי
טאמעטא דיפ

אינה גאון

בס"ד
עקב
תשפ"ו
נומער 29

ראדאקציע:

ש. טראכטער
ג. פקעטע
ח. פ. וועבערמאן
ש. ל. פליישמאן
ח. שטיינבערג
ל. וועבערמאן
ל. סאקס
ח. פאפנהיים
ל. לב
ח. סופר
ח. פערדער

845.379.1161

136 Huschke Rd
Hurleyville NY 12747

Inderheim@bletelmagazine.com
Kinderheim@bletelmagazine.com

קול ברסטב:

212.444.9191

אידישע שטוב:

212.444.9169

"באשעפער, איך האב שוין נישט קיין כח," קרעכצט רחל'ע שטילערהייט. פון איר פלאץ וואו זי ליגט אפגעשוואכט אויפן קאוטש, זעט זי אירע קינדערלעך שפילן מיט לעגאוס.

זי באטראכט זיי מיט א פארווייטאגטן בליק. 'אומשולדיגע נשמה'לעך, ווישט זי אירע טרערן, 'וואס א טאג עס גייט דורך ווער איך נאר שוואכער און שוואכער; קומט זי דען צו פארלירן זייער מאמע אזוי יונג?'

אירע מחשבות לויפן צוריק מיט א יאר. זי זעט פאר זיך די גליקליכע צייטן ווען זי איז נאך געווען געזונט און שטארק און האט געפירט די שטוב ווירטשאפט. דאס הויז איז אלעמאל געווען אויפגערוימט; זי האט שטענדיג אפגעווארט איר מאן מיט א ווארעמע סאפער, געבאדן די קינדער, און זיי אפילו איינגעשלעפט מיט א מעשה אדער א ניגון.

דאס אלעס איז געווען ביז יענע תקופה ווען זי האט אנגעהויבן זיך נישט גוט צו שפירן. זי האט געמיינט אז דאס איז עפעס וואס וועט אריבערגיין, אבער איר מצב איז נאר געווארן ערגער. רחל'ע דערמאנט זיך אין די לויפענישן צו דאקטוירים, ביז מען האט אויסגעפונען אז אירע נירן האבן אויפגעהערט צו ארבעטן. עס איז איר געווארן פינסטער פאר די אויגן.

זי האט געדארפט אנהייבן גיין פאר דיאליסיס באהאנדלונגען כדי אויסצואוואשן איר קערפער, אנשטאט אירע נירן וועלכע פונקציאנירן שוין נישט. אויסער די יסורים און די שוואכקייט, האט איר דאס מערסטע ווי געטון צו זען ווי איר שטוב צעפאלט, און צו קוקן אויף אירע יונגע קינדערלעך וועלכע בענקען נאך זייער געזונטע און שטארקע מאמע וואס זאל זיי אויסהערן, זיך אינטערעסירן אין זיי, און זיי קאכן געשמאקע מאלצייטן.

און אויף איר מאן, וועלכער האט

אומשולדיאע נשמה'לעך

געדארפט פרובירן צו זיין סיי א טאטע און סיי א מאמע - וואס דאס איז דאך אוממעגליך, א מאמע קען מען דאך נישט איבערנעמען. וואס א טאג עס גייט אדורך, פילט זי ווי זי ווערט שוואכער און שוואכער, און אט אט גייען שוין איר מאן און קינדער איר פארלירן; אזוי טראגיש האט איר לעבנסגעשיכטע אויסגעזען צו קומען צו אן ענדע.

ביז עס איז אנגעקומען די ישועה: מען רופט פונעם שפיטאל מיט די גוטע בשורה אז עס איז דא א 'מעטש'. עס איז דא א פרוי וואס איז גרייט איר אוועקצוגעבן א ניר, אלע טעסטס שטימען, און מען קען זיך שוין גרייטן אויף די אפעראציע.

רחל'ס פרייד איז נישט געווען צום באגרייפן; זי האט אזוי שטארק געוואלט טרעפן די פרוי, אבער יענע האט זיך נאר געוואלט טרעפן נאכן זיך ערהוילן פון די אפעראציע.

די אפעראציע איז ב"ה אריבער בשלום. עטליכע וואכן זענען פארביי, און צו איר מאן און קינדער'ס פרייד איז רחל'ע שוין צוריק צו די כוחות. די רירנדע באגעגעניש צווישן די צוויי פרויען קען מען נישט אראפשרייבן מיט ווערטער. רחל'ס הארץ איז געווען איבערגעפולט מיט הכרת הטוב - די פרוי האט איר דאך געשאנקען דאס לעבן, וויאזוי וואלט זי דען אויסגעקוקט ווען נישט איר?

איר מאן האט באקומען א נייע ווייב, אירע קינדער האבן באקומען א נייע מאמע, און זי אליין האט באקומען א נייע "זיך"; זי האט ממש אנגעהויבן נאכאמאל לעבן. די פרוי האט איר דאך געשאנקען די גרעסטע מתנה וואס איז נאר מעגליך - דאס לעבן אליין.

זי וואלט אלעס געווען גרייט צו געבן פאר די גוטע ארציגע פרוי; וויאזוי קען זי איר אפילו מכיר טובה זיין? וויאזוי קען זי איר צוריקצאלן?

עס דרייט זיך א פרוי ביי זיך אינדערהיים אינגאנצן מיואש. די הויז איז

איבערגעדרייט, די קינדער פאלגן נישט, איר מאן קומט נישט אהיים, און אפילו ווען ער איז יא דא, העלפט ער סיי ווי נישט. זי פילט נישט קיין שום טעם אין לעבן. נאכאמאל קאכן, נאכאמאל רייניגן, נאכאמאל וואשן וועש, און אלעס ווערט נאכאמאל שמוציג; נאך א שבת, נאך א יום טוב, שלאפן און אויפשטיין.

"וואס איז די פוינט פון לעבן?" פרעגט זי זיך אליין, פילנדיג זיך ווי א אויסגעקוועטשטע שמאטע. זי האט נישט קיין געדולד צו איר מאן און קינדער. אפשר איז זי יעצט געדרוקט מיט פרנסה, אדער גייט זי פשוט דורך א שווערע דורכגאנג, מיט די קינדער, שידוכים, וכדומה.

ביז איין טאג טרעפט זי א קארטל מיט'ן נומער פון די האטליין, און דא האט איר לעבנסגעשיכטע אויפגעשיינט.

זי באקומט אן ענטפער אויף אלע אירע שאלות און א קלארקייט אין לעבן. זי פרעגט שוין נישט "וואס איז די פוינט פון לעבן", ווייל זי פארשטייט שוין אז דער תכלית איז צו טון דעם ווילן פונעם אייבערשטן און זיך איבערגעבן צו אים. דארט אויף די האטליין הערט זי אז זי איז יא ווערד, איר ארבעט איז חשוב.

זי הערט אז דער אייבערשטער האט איר ליב און ווארט צו הערן איר קול. אויף די האטליין לערנט זי זיך אויס וויאזוי מען רעדט צו א מאן, וויאזוי מען רעדט צו עלטערן, און וויאזוי מחנך צו זיין קינדער.

איר לעבן שיינט אויף; זי פילט ממש ווי זי הייבט אן צו לעבן פונדאסניי.

איר מאן באקומט א נייע ווייב - א ווייב וואס שמייכלט און רעדט שוין; אירע קינדער באקומען א נייע מאמע. עס ווערט פלוצלונג אזוי געשמאק צו זיין אינדערהיים מיט א מאמע וואס איז פרייליך און רעדט צום אייבערשטן, מיט א טאטע און מאמע וואס לעבן בשלום; די שטוב ווערט א גן עדן.

און מער פון אלעמען, האט די פרוי באקומען א נייע "זיך".

זי פילט שוין א טעם אין לעבן און זי ווייסט שוין וואו זי שטייט אויפן וועלט. מיט יעדע פראבלעם ווענדט זי זיך צום אייבערשטן, און דאס לעבן ווערט איר אזוי זיס און געשמאק.

איז דען מעגליך צוריקצוצאלן פאר אזא פלאץ וואס האט מיר געגעבן דאס לעבן? וויאזוי וואלט איך אויסגעקוקט אן היכל הקודש?

היכל הקודש האט מיר דאך געגעבן די גרעסטע מתנה וואס מעגליך - לעבן! לעבן מיטן אייבערשטן, לעבן בשלום מיטן מאן, לעבן בשלום מיט די עלטערן און געשוויסטער, און בפרט - לעבן בשלום מיט זיך אליין. זיך נישט אראפקלאפן, נאר וויסן אז איך בין ווערד, דער אייבערשטער דארף מיר, און איך קען יא זיין א גוטע מאמע און א גוטע ווייב.

פאר אזא פלאץ וואס האט מיר געגעבן לעבן, פאר אזא פלאץ וואס האט מיר געמאכט לעכטיג, בין איך גרייט צו טוהן אלעס אויף דער וועלט ארויסצוהעלפן אז פאר נאך און נאך אידן זאל אויך ווערן לעכטיג.

און אפילו אויב איך רוף מענטשן פאר געלד און איך באקום בושות אדער בזיונות, און עס איז אומאנגענעם, דאך ווייס איך אז איך טוה וואס עס איז ריכטיג.

איך בין דאך שולדיג מיין לעבן פאר דעם פלאץ, פיר איך דאך סך הכל אויס מיין חוב פון הכרת הטוב. דאס ביסל וואס איך קען צוריקגעבן, בין איך גרייט צו טוהן מיטן גאנצן הארץ.

איך בין גרייט ארויסצוגיין פון מיין באקוועמליכקייט, כדי א צווייט'נס לעבנסגעשיכטע זאל אויך האבן אזא גוטע ענדע.

איך טו עס מיט הארץ.

אינטערגעשטעלט

ד.ל. ווייס

"רבי, וואס טו איך?
איך שריי און רעד זיך,
וויאזוי באהערש איך מ'ך?
אזוי איז א איד צום צדיק געקומען.

"זיי אזוי גיט,
אינדערויסן ווארט א מינוט,
צום גהאלין רעדן מיט,
מיט עפעס פארנומען..."

דער צדיק צום גהאי זאגט הויך אביסל,
"זע פארן איד אונטער צושטעלן א פיסל,
איס אויפצורעגן פרוביר מיט יעדע שליסל".
קיין איין שריי אבער נישט ארויס באקומען.

דער צדיק דעם איד רופט אריין,
זאגט: "דו האלטסט זיך איין אזוי שוין,
נישט געגעבן א שריי אפילו נישט איין.
די נסיון הכעס די קענסט דורך שווימען".

"רבי, אוודאי האב איך זיך איינגעהאלטן,
איך האב דאך געהערט פון די שפאלטן,
אז יעצט דארף מען מיר פארהאלטן".
דאס זאלסטו אין דיר טוט ארייננעמען.
יעדע זאך אונטער געשטעלט,
פון דעם באשעפער פון די וועלט,
ער שטייט ביי דיין געזעלט.
אזוי וועסטו אויב זיך זיך נישט דארפן שטעמען!

Shabbos Dips

S. LEVY

TOMATO DIP:

INGREDIENTS

4 plum tomatoes
1/2 cup olive oil
3 or 4 fresh cloves garlic
1/2 tbsp salt
Black pepper to taste
1/4-1/2 tbsp red pepper
flakes (optional)

DIRECTIONS

Blend on high speed for at least 5 min. The longer you leave it to blend the nicer color and better texture it gets.

CREAMY OLIVE DIP:

INGREDIENTS

19 ounces Can Sliced
Green Olives
5 Cloves Garlic (sliced)
1/2 Cup Olive Oil
3/4 Cup Mayonnaise
1/8-1/4 Black Pepper
1/2 tsp Red Paprika
1/2 tsp Crushed Red
Pepper
1/2 tsp Salt

DIRECTIONS

Combine all the ingredients and mix well.

רעסעפּ פֿונעם טאָמאַט

אבער אויב דאס איז דיין
עונג שבת, וועסטו באקומען
פארדעם, נחלה בלי
מצרים.

**כל המענג את השבת
נותנים לו נחלה בלי מצרים!**

**דיפס ביי א שבת
סעודה?**

ס'איז דאך נישט
קיין חלק פון די עסן
וואס באלאנגט ביי
א שבת סעודה.

טיף אין וואלד!

עס גייט אריבער א האלבע שעה און דאן נאך איינס. יעקל איז שוין צוגעוואוינט צום טונקל, אבער דאס פערד ברומט; ער דארף עפעס צו עסן. וואס גייט דא זיין? צי וועט ער טרעפן דעם וועג ארויס?

פון זיין ערפארונג, און פון וואס ער האט געהערט פון זיינע חברים, האט יעקל שוין געהערט גענוג מעשיות צו וויסן אז דער וועג אריין איז נישט אזוי

ביימער און נאך ביימער...

וואו האט ער דא אריינגעבלאנדזשעט? וואו איז ער דא פארפארן? ער איז געווען אויפ'ן וועג, ער האט געהאט א קלארן ציל, שיינע מאפעס, ער איז געווען געהעריג אויפגעסעט; און אט דא איז ער פלוצלינג אזוי פארפארן אריין אין א געדיכטן וואלד. אוי, באשעפער, וויאזוי דערזעט מען זיך ארויס?

טאק טונקל... פארלוירן... איינזאם אליינס. יעקל זעט גארנישט. ער טאפט אין די פינסטערניש און פרובירט צו עפענען די אויגן ברייטער, אפשר וועט ער עפעס זען.

נאך אפאר מינוט געוואוינען זיך זיינע אויגן צו צום טונקל, און פאר זיינע אויגן זעט ער נאר איין זאך: ביימער און

שווער, אבער דער וועג ארויס דארף גרויס רחמי שמים.

די זון הייבט אן ניגן צו מערב און יעקל דערזעט זיך מיט'ן ביטערן מציאות אז ער וועט דארפן פראווען א נאכט צווישן די ווילדע חיות אין וואלד. יעקל איז נישט געוואוינט דערצו; ער איז אויפגעוואקסן אויף זיידענע בעטגעוואנט, ער קומט פון א געזעצטער שטוב. וויאזוי גיט מען זיך דא אן עצה? ער איז דאך נישט קיין "וואלד-מענטש".

אבער נויט ברעכט אייזן, און יעקל זעצט זיך אראפ. ער בינדט צו זיין הונגערע פערד וואס פאשעט באין ברירה פון די גראז אין וואלד, ער עסט אביסל ברויט פון זיין זעקל און קוקט זיך ארום וואו ער קען ארויפקיכן און אויף וועלכן בוים ער קען שלאפן.

יעקל האט געהאט א צושטערטע שלאף. יעדע ברום פון א חיה האט אים אויפגעוועקט און אים געלאזט ציטערן פאר פחד און שרעק.

קוים וואס די זון האט זיך באוויזן אויפ'ן האריזאנט, און יעקל כאפט דאס פערד. "ויסעו!" מען פארט. וואו? ער ווייס נישט. "איך בין נישט קיין בטלן, איך וועל זיך מסדר זיין. אז עס איז דא א וועג אריין אין א פראבלעם, איז דא א וועג ארויס." יעקל שמייסט דעם שוואכן פערד, וואס טוט זיין ארבעט אבער מיט א געצוואונגענקייט. ער פארט, אבער וואו פארט ער? נאר טיפער אריין אין דעם פראבלעם. יעקל איז צובראכן און פארלוירן, אבער ער געבט נישט אויף. ער וועט עס מאכן, ער וועט ארויסגיין. ער קען; ער איז נישט היינט געבוירן.

אבער ניין, ער קען נישט. דער וואלד איז געדיכטער ווי זיינע עצות, און דער טאג איז קורצער ווי ער מיינט. אזוי טרעפט זיך יעקל שוין די צווייטע נאכט

שלאפן אין דעם פינסטערן, ענדלאזן וואלד.

פון איין טאג איז געווארן א וואך, און דאן א חודש, און דאס עסן וואס ער האט מיטגעברענגט פונדערהיים האלט שוין ביים אויסגיין. וואס וועט זיין?

די טעג לויפן און יעקל ווערט נישט קלוגער; ער זעט נאר אז וואס א טאג ווערט די נושא אלץ מער קאמפליצירט און פארוויקלט. וואס טיפער ער גייט אריין אין וואלד, אלץ שווערער ווערט די פראבלעם און אלץ געדיכטער ווערט דער וואלד.

עס זענען שוין אריבער אפאר חדשים און יעקל הייבט הענט. ער איז שוין היינט א "וואלד-מענטש": ער שלאפט צווישן די חיות, עסט פירות פון די ביימער, און האט זיך שוין חדשים נישט געשוירן אדער געוואשן ווי א נארמאלער מענטש. יעקל דערקענט זיך אליין נישט. ער דארף הילף. פון א בעל-הבית'ישן יעקל איז געווארן "יעקל דער וואלד-מאן". אוי, א בראך... אבער וויאזוי זעט מען זיך ארויס פון דא?

און אזוי אין זיין איינזאמקייט און צער שפאצירט ער זיך ארום, בעת טרערן גיסן פון זיינע אויגן. אוי, זענען דאס געווען טעג! אוי, איז דאס ליכט געווען אזוי נאנט צו מיר, אבער יעצט איז עס אזוי ווייט... וויאזוי גייט מען ארויס פון דא?

און אזוי אינמיטן זיין אייגענעם קלאג-ליד, זעט ער פלוצלינג צו זיין שאק און שמחה א ליכט שיינען ערגעץ גאר ווייט. אויף א מינוט האט ער זיך דערשראקן - פון וואו קומט א ליכטל אין וואלד? - אבער ער האט געמאכט א שנעלן חשבון אז ער האט נישט וואס צו פארלירן. ער הייבט אן גיין נאכ'ן ליכט.

ער גייט און גייט, ער האט שוין א ציל; ער גייט נישט פשוט ווייטער אריין אין דעם טיפן, ענדלאזן וואלד. עס קומט אים אבער נישט אן אזוי גרינג, דער וועג איז באלייגט מיט שטיינער און דערנער. עס גייט זיך נישט אזוי גרינג צו צו אט דעם ליכט, אבער ענדליך, נאך א לאנגן און שטורעמישן וועג, איז ער אנגעקומען צום ליכט.

ער קלאפט אריין, ציטערנדיג פאר קעלט, הונגער און שרעק. ער ווייסט נישט וואס צו ערווארטן - ווער וועט אים אט אט עפענען די טיר? ווער ווייסט ווער עס געפינט זיך דארט?

צו זיין פרייד איז קיין גרעניץ נישט געווען ווען ער דערזעט א אידישע צורה פאר זיך; און נישט בלויז א איד, נאר א הארציגער איד מיט א ווארעם אידיש הארץ.

"קום אריין און דערווארעם דיר דאס הארץ", האט מען אים ברייטהארציג אנגעבאטן.

יעקל קומט אריין און ער גלייבט נישט וואס ער זעט. ער נעמט אביסל עסן און קען זיך נישט זעטיגן, סיי זיין גוף און סיי זיין נפש. ער עסט און טרינקט און איז זיך מחי'.

דאן אפערט אים זיין מכניס אורח א בעט: "ביסט דאך זיכער מיד, קום לייג דיר שלאפן."

יעקל טראכט צו זיך: "פארוואס טוט ער דאס? האט ער אפשר אייגענע אינטערעסן?" אבער יעקל איז אזוי מיד און אפגעשוואכט פון די איבערלעבעניש, אז איידער ער האט זיך אומגעקוקט, איז ער שוין איינגעזונקען אין א זיסן שלאף.

נאך א לאנגע צייט וועקט זיך יעקל אויף און קוקט זיך ארום: "וואו אין דער וועלט בין איך?" ער דערמאנט

זיך אז ער געפינט זיך אין וואלד ביי דעם גוט הארציגן איד וואס האט אים אזוי וואונדערליך געראטעוועט פון א זיכערן טויט.

ער עפנט די אויגן און טרעט אראפ פונעם בעט. א פיינע פרישטאג ווארט אים אפ און יעקל איז זיך מחי'. ער עסט דעם פרישטאג, אבער די טרערן ווישן זיך אים פון די אויגן.

מער נישט פארלירן, ווייל איך וועל דיר אויסלערנען סודות וויאזוי ארויסצוגיין פון יעדע פראבלעם און פון יעדן 'וואלד' וואו דו וועסט זיך נאר אמאל געפינען. און נישט נאר דאס, נאר מיינע סודות וועלן דיר העלפן מצליח זיין אין יעדן הינזיכט אין לעבן."

און אזוי זיצט יעקל ביים מיסטעריעזן גוט הארציגן איד, וואס לערנט אים אויס סודות און סודות אין לעבן, און אלעס

"וואָס קען איך באַצאָלן?" פרעגט ער מיט א קול פול מיט התרגשות.

"איך דאַרף גאַרנישט פאַר מיר. איך זיץ און וואָרט נאָר צו העלפן נאָך אידן ווי דיר. אָבער אַז דו ווילסט מיר העלפן, וויל איך נאָר איין זאַך: פאַרשפּרייטן פאַר אַלעמען אַז עס איז דאָ א וועג ארויס. אויב דו ווילסט מיר צוריקצאָלן, גיי ארויס פון דיין וועג און בעט דיינע באַקאַנטע זיי זאָלן מיר העלפן מיט געלט, כדי איך זאָל קענען אָנגיין און העלפן אַנדערע פונקט ווי דיר."

...

יעדער איינער אין היכל הקודש האָט אן אייגנאַרטיגן סיפור התקרבות. איינער האָט געהאַלטן ביים אָפּגרויט פון שאול תחתית און געקלערט אַז דער אייבערשטער דאַרף אים שוין נישט. א צווייטער האָט לפנים געלעבט א שוין לעבן, אָבער אינעווייניג איז ער געווען חרוב ונחרב. א דריטער איז געווען גאַנץ כמעשה, אָבער עס האָט אים געפּעלט א טעם אין לעבן.

איינער האָט זיך געמוטשעט מיט שלום בית, חינוך, חובות, עבודת השם, לערנען און דאָווענען; איינער האָט זיך געמוטשעט און נישט געפונען קיין סיפוק אָדער שמחה אין לעבן; און נאָך איינער האָט געליטן פון פחדים וכדומה...

קיין חילוק וואס אדער וויאזוי, איז די נשמה געווען פארבלאנזשעט און פארווארפן אין א טיפן וואלד, אין די לאפעס פונעם שטן וואס האט אונז פארכאפט, יעדער אויף זיין אופן. אלע האבן געזוכט א ליכט, א וועג וויאזוי מען קען דערגרייכן דאס וואס מען האט געזוכט. יעדער אויף זיין וועג האט געשפירט ווי ערגעץ-אינמיטן איז דאס

מען רעדט צו די קינדער לויטערע דיבורי אמונה און

דיבורי התחזקות; דאס וואס דו האסט זוכה געווען צו

באקומען אויף דער עלטער, באקומען זיי שוין פון וויגל

אן. קענט איר זיך פארשטעלן ווי הייליג און ריין דער

קומענדיגער דור וואקסט אויף?

"וואס גייט פאר?" אינטערעסירט זיך דער מכנים אורח, "צו פעלט דיר עפעס דא?"

"אלעס איז ביי מיר זייער פיינ," ענטפערט יעקל, "אבער איך זאג אייך דעם אמת: איך וויל נישט בלייבן וואוינען אין וואלד. איך האב א משפחה און איך זוך א וועג אהיים."

"געוויס," בארואיגט אים דער איד, "דאס איז טאקע דער ציל פון אונזער הויז דא אין וואלד - צו געפינען אזעלכע ווי דיר און זיי צוריק פאראייניגן מיט זייערע משפחות. אבער נישט נאר וואס דו וועסט אנקומען אהיים, נאר דו וועסט אהיימקומען פיל קלוגער און בעסער ווי פריער. דו וועסט זיך

אינגאנצן אומזיסט; קיין איין מאל רעדט מען נישט פון באצאלן.

דער אומבאקאנטער איד, מיט זיין אומבאקאנטן ציל, באַגלייט יעקל ארויס פונעם וואלד. ער גיט אים שפיז, טראָגט אים צוריק צום דרך המלך ארויס פון וואלד, און ווייזט אים אָן דעם וועג צוריק.

יעקל איז געשטיקט פון טרערן. ער ווייטט נישט וויאזוי מען זאָגט "שכח" פאַר איינעם וואָס האָט אים געראַטעוועט דאָס לעבן, און נישט בלויז געראַטעוועט, נאָר אים געגעבן א ניי לעבן וואָס איז פיל בעסער, פיל שענער און פיל מיט אינהאַלט.

לעבן געבליבן "סטאק" אין א געדיכטן וואלד, וואס ווי מער מען האט געזוכט דעם וועג ארויס, אלס טיפער און טיפער האט מען זיך געטראפן פארוויקלט אינעם פראבלעם.

אבער אנדערש ווי אינעם משל, איז דאס דאס לעבן פון יעדן מענטש, נישט נאר פון דיר. יעדער מענטש אויף דער וועלט מוטשעט זיך; יעדער גייט ארום מיט זיין פארוויקלטער פרשה, מען טאפט ארום אין דער פינסטערניש און מען זוכט א וועג ארויס פון די פראבלעמען.

דיר האט דער אייבערשטער מזכה געווען דו זאלסט (אפשר... בטעות?) אנקומען צו די ליכטיגע שיעורים פון דעם ראש ישיבה, וואס האט צוביסלעך און שטייטלעך אנגעהויבן איבערצודרייען דיין לעבן.

איין שיעור און נאך איינס, איין ניגון און נאך איינס, איין חיזוק יומי און נאך איינס, איין עצתו אמונה און נאך איינס; שטייטלעך האבן די ווערטער אנגעהויבן אריינטראפן אין דיר און אנגעהויבן איבערפרישן דיין גאנצע נפש.

דער ראש ישיבה האט דיר נישט נאר געגעבן א וועג ארויס פון דיין פערזענליכן וואלד, נאר ער האט דיר צוגעגעבן שכל און עצות וויאזוי זיך צו באגיין אין יעדן הינזיכט פון לעבן. ער האט דיר געלערנט דעם וואונדערליכן סוד פון התבודדות, וואס וועט דיר העלפן דיין גאנץ לעבן מיט יעדע פראבלעם, קיין חילוק וואו דו וועסט זיך געפינען.

דער ראש ישיבה האט אויסגעטרעטן א וועג אין וואלד מיט בלוט און שווייס. פאר וועמען האט זיך דער ראש ישיבה

פארשמירט אין די וועלט? פאר זיך? ניין! פאר דיר און פאר מיר! פאר אונזערע דורות און פאר אונזערע קינדער.

ער האט נישט נאר געגעבן שפייז און טרינקען פאר אונזערע נשמות, נאר ער האט אויך אינזין געהאט אונזערע קינדער מיט די הייליגע מוסדות היכל הקודש.

עס זענען נישטא די ווערטער, און עס איז נישטא די ריכטיגע שפראך אויסצודרוקן וואס די מוסדות טוען פאר אונזערע קינדער. מלמדים און טיטשערס "מיט הארץ"... מלמדים און טיטשערס וואס קוקן אויף די נפש פון אונזערע קינדער; זיי קוקן מיט די אויגן פונעם רבי'ן און זוכן נקודות טובות.

שפאצירט איין מאל אריין אין חדר אדער אין סקול, הערט זיך צו וואס מען רעדט צו די קינדער, בליקט אריין אין לאנטש-רום צו הערן וואס מען דערציילט זיי, און איר וועט אליין נישט גלייבן אייער גליק. מען רעדט צו די קינדער לויטערע דיבורי אמונה און דיבורי התחזקות; דאס וואס דו האסט זוכה געווען צו באקומען אויף דער עלטער, באקומען זיי שוין פון וויגל אן. קענט איר זיך פארשטעלן ווי הייליג און ריין דער קומענדיגער דור וואקסט אויף?

מוסדות היכל הקודש איז דער ענטפער צו אלע טרערן און תפילות פון אידישע מאמעס. מוסדות היכל הקודש איז דער ענטפער צו תפילת השל"ה וואס דו בעסט מיט טרערן... אז מיר זאלן זוכה זיין צו קינדער מרי מקרא, מרי משנה, מרי רזא, מרי גומלי חסדים וכו'... ועבדון באהבה וביראה פנימית, ולא יראה חיצונית.

אייבערשטער, געב מיר קינדער וואס וועלן לייכטן אין מקרא, משנה, וכו'... סודות התורה... גמילות חסדים און גוטע מידות; דיר צו דינען מיט אן אהבה און אן אינעווייניגסטע יראה, נישט ח"ו נאר א פארקט פונדריסן פאר די גאס... העלף מיר טאטע, מיינע קינדער זאלן זיין "אידן"!

אלע שפירן הכרת הטוב... אלע ווילן צוריקגעבן... יעצט איז די צייט, יעצט איז די געלעגנהייט. דער ראש ישיבה שליט"א האט אוועקגעגעבן זיין הארץ און זיין נשמה צו ברענגען דעם הייליגן רבי'נס עצות צו אונז, אצינד איז אונזער צייט צו געבן אונזער הארץ... און ארויסגיין פון אונזער וועג.

ריכטיג, עס קומט נישט אן גרינג און צומאל איז עס אומבאקוועם... אבער געדענק וואס מען האט געטון מיט דיר... געדענק וויאזוי מען האט אונז געפונען (סיפורי מעשיות)... געדענק וואס דער בעטלער (דער צדיק) האט געטון פאר אונז און פאר אונזערע דורות.

שוועסטער, לאמיר זיך שטארקן און ארויסגיין מיט אונזער גאנצע הארץ. מיר טוען עס פאר זיך, פאר אונזערע קינדער, און פאר אונזערע שוועסטער - אחינו בני ישראל - וואס בלאנדזשען נאך אין וואלד.

(אויב ווילסטו זיך אביסל אנווארעמען פארן קאמפיין, איז כדאי אויסצוהערן די שיעורים פאר די בחורים פון פרשת דברים און ואתחנן, וואו דער ראש ישיבה דערציילט די מעשה פונעם בערגער און דעם עני... צו הערן אביסל איבער הכרת הטוב פארן צדיק וואס האט דיר ארויסגעשלעפט און ארויפגעשלעפט צום אייבערשטן, און דיר געגעבן א לעבן וואס איז ווערד צו לעבן! א לעבן מיטן אייבערשטן!)

אויפן וועג אהיים

צוזאמען ביים שיעור פארברענג. ווערן בעסער איך בענק. כאטש עפעס איך געדענק.

הימלישע שפייז

א גאנצן טאג הערן, "דער אייבערשטער איז מיט מיר", וואס וועט פון דעם ווערן, פארוואס נאך א שיעור? ווי מער אמונה מ'עסט, ווערט מען מער א מבין, מ'פארשטייט שוין די טעיסט, פון אמונה גלייבן. געטליכע שפייז; די שיעור, נאך מן/אמונה שטיקלעך, דער אייבערשטער איז מיט מיר, איך פיל אלץ מער גליקלעך. ווי אזוי איז די פראגע, קום איך אן צו דעם, צו א טעם א געשמאקע, ווי גן עדן אנגענעם? הייב אן רעדן בעיבי שפראך, שמועס מיט דיין טאטע, פארצייל אים יעדע זאך, דיינע קישקעס פרייוואטע. מן צופרי, מן ביינאכט, אמונה מער באקומען, וועסט שפירן אזוי רייך, מיט אייבערשטער ארומגענומען. "העלף מיר ווערן זאטער, שפירן דיין אנוועזנהייט, געב מיר ליבער טאטע, א מח פרייליך ברייט". "צמצומים פארשוואונדן, לעבן מיט אמונה, מיט דיר זיך פארבינדן, אטעמען נאר שכינה."	די מן האט זיך צולאזט, אין יעדע ביין, יעדע גליד, קיין קרעמפן ס'האט געקאסט, נישט געשלעפט צו ווערן מיד. טעגליך שפייז, טעגליך עסן, בא'טעמ'ט און דערפרישנד, פון הימל דעליקאטעסן, הייליג, נאר קדושה. דאך זענען געקומען, גאר א קליין חלק, און אנגעפאנגען קרימען, "עס איז שוין לאנגווייליג." מן צופרי, מן אין אוונט, עס איז נישט גענוג גוט, מיר דארפן לתיאבון, שטילן אונזער אפעטיט. די ערב רב מכה, האבן די מן גרינגעשעצט, "דאס איז עסן געשמאקע? מיר ווילן א פלייש געקעכץ." ווי קען מען פארגעסן, מיר בענקען און מיר האפן, צו מצרים'ס עסן, געב אונז פלייש פון שליו'ן. מיר קומען צו שיעורים, וואו מען טוט סערווירן, די זעלבע מן דיבורים, דעם אייבערשטן צו שפירן. אבער אז מען איז ווייט, שפירט מען נישט די קדושה, די רייד מאכן נישט זאט, מען וויל תורות פרישע.	הימל, ערד און זאמד, קיין עסן און קיין גרינס, די זון מיט היץ פלאמט, וואסער א געווינס. אזוי וואלט געדארפט זיין, ווען ס'גייט א גאנצע דור, אן שוץ, אן הילף אליין, אין וויסטקייט פון מדבר. אבער ניין, גראדע, ס'האט ענדערש אויסגעקוקט, ווי א פרייליכע פאראדע, פון וואס מ'ווערט אנטציקט. וואלקענעס ווי רעדער, האבן זיי געפירט, ווי ווייכע שיך פון לעדער, א שטיינדל נישט געשפירט. וואלקענעס וואס ברענען, שיינען שטארק ווי לעכט, די אידן זאלן קענען, ווייטער גיין אין די נעכט. געפירט אונז ווי א טאטע, מיט נסים יעדע ריד, אין וואלקענעס ווי וואטע, אן איינגענעמע שפאציר. דו שפיץ, די גרעסטע נס, א גאנצע פאלק שפייזן, מיט מן יעדע מעת לעת, אין א לאנגע מדבר רייזע. וואס מ'האט געוואלט, קעניגליכע מעדנים, געשפירט האט דאס פאלק, אלע מיני טעמים.
--	---	--

ז. פאקסטא

טענות אײַל תענית

זענען טאקע חתנים געווארן דורך
די הבטחה, מיט דעם סגולה.

לאמיר עס אביסל צולייגן!

מ'קען עס אפפרעגן, מיטן זאגן אז
ס'איז דאך 45 טעג, נישט 40 טעג.
אבער מוהרא"ש האט געענטפערט:
"אז מען זאגט שוין, וועט מען שוין
ווערן צוגעוואוינט און מען וועט
שוין ווייטער זאגן ביז נאך ראש
השנה אויך".

איך וויל מיך דא ארויפכאפן אויף
די 40/45 טעג, מיט תמימות און
פשיטות. מ'פארדינט דאך די פינף

ס'איז געווען אין די אנהייב יארן
פון ישיבת תפארת התורה, ווען
ס'איז שווער געגאנגען שידוכים
פאר די בחורים וועגן די אלע לשון
הרע"ס. ווען מוהרא"ש איז געקומען
אויף א באזוך אין קעמפ, האט ער
געגעבן אן הבטחה פאר די בחורים.
א נייע סגולה, א נייע דערהער;
"ווער ס'וועט לערנען מסכת תענית
יעדן טאג פון חמשה עשר באב ביז
ראש השנה, פערציג טעג אין א צי,
וועט טרעפן זיין שידוך".

די בחורים האבן עס גענומען
זייער ערנסט, און זייער אסאך

עטס האטס געהערט די פרייליכע
נייעס?

ס'האט זיך געעפנט א נייע ישיבה
די וואך! בחורים וואס לערנען
מיט תמימות און לעבן מיט אמונת
חכמים.

אויפ'ן שיעור מיט'ן נאמען 'חמשה
עשר באב תשפ"ה' רימט דער ראש
ישיבה אויס די נייע ישיבה וואס
גייט זיך עפענען מארגן.

וואס איז די מעשה? וואס איז
געווען?

טאג- וואס זענען אט יעצט פארביי-
אויב גייט מען מיט תמימות און
אמונת חכמים און א צדיק'ס ווארט.

ווי אזוי קענען מיר פרויען
זיך מיטכאפן מיט'ן הבטחה פון
מוהרא"ש?

רבי נתן האט געזאגט פאר
איינעם, "פרוביר מיך אויס, בעט
אויף א זאך פערציג טעג אין א צי,
און לאמיר זען אז דו ביסט נישט
געהאלפן געווארן". וועט איינער
קומען און זאגן, "איך בין נישט
געהאלפן געווארן", איז דאך זיכער
קלאר ווי דער טאג אז דו האסט
נישט געבעטן פערציג טעג אין א צי.

יעצט, בערך פערציג טעג פאר
ראש השנה, ווילן מיר אויך אן
הבטחה פאר א יאר מיט א גוטע
שידוך/ שלום בית, און מיידלעך
ווילן טאקע טרעפן זייער שידוך.
לערנען תורה ווייסן מיר פרויען
איז זיכער נישט אונזער זאך. וואס
קענען מיר יא טון?

מסכת תענית! מ'קען עס ליינען:
**מ'יט, ס'בלנות, כ'האב נישט,
ת'רעומות, אדער תענית - טענות**
וואס א מענטש פאלט שטענדיג
אריין.

ווען מ'האט געפרעגט מוהרא"ש
אויב מ'קען אויך נוצן די סגולה פון
מסכת תענית פאר שלום בית, איז
די ענטפער געווען אז נישט. אויף
שלום בית דארף מען הארעווען.
נישט דוקא אין א ספר, וואס צומאל
ווען מ'פארשטייט נישט עפעס,
אדער ס'האט זיך אויסגענוצט די
כוחות, ס'באפאלט א מידיקייט,
געבט מען עס א קלאפ צו און
מ'וואקט אוועק דערפון. אבער
מיט א ווייב, און פאר אונז מיט
א מאן, דארף מען זיך אפגעבן
רואיג, געלאסן, און מ'קען עס
נישט פארקלאפן, צוזעצן, אדער
אוועקוואקן דערפון, ווייל נאכדעם

הייבט זיך אן די ריכטיגע מסכתא
פון טענות- טענה'ר'י און קריגעריי,
וואס קיין איין קלוגע פרוי וויל נישט
אריינפאלן אין דעם נעץ.

מיר דארפן ארבעטן אויף אן
אנדערע וועג, אויף 'מסכת טענות'-
נאר גיין מיט סבלנות, נישט האבן
קיין תערומות אדער טענות.

מ'בעט דעם אייבערשטן צו זען
גוטס, זיך נישט אויפירעגן אויפ'ן
מאן, נישט האבן קיין טענות אויפ'ן
מאן אדער חס ושלום קיין תרעומות
אויפ'ן אייבערשטן'ס וועגן וויאזוי
ער איז מזווג זיווגים. נישט אויב מ'יין
שידוך איז נאך נישט אנגעקומען,
און נישט אויב מ'יין שידוך איז שוין
דא אבער ס'קוקט בכלל נישט אויס
אז ס'איז א פאסיגע שידוך.

מ'קען זיך נאך אויסוועלן וועלכע
נקודה מ'וויל פאררעכטן - מיט
תפילות - פאר'ן יום הדין, אויף וואס
מיר אלע זוכן זיך איבריגע זכותים.
ס'איז יא נאך דא 40 טעג!!!

דער דאקטאר האט אפגעשריבן
א מעדיצין פאר מ'יין יונגל וואס האט
זיך נישט גוט געפילט. שפעטער
אין טאג איז געקומען א קלאפ
אויפ'ן טיר. דארט איז געהאנגען א
בעג וואס האט געהאט די מעדיצין
דערין. אויפ'ן בעג איז געווען אין
גרויס אויפגעשריבן די נאמען פון
די נייע פארמאסי, וואס איך האב
געבעטן מען זאל שיקן דארט די
פרעסקריפטן, וויבאלד עס איז
גענטער און ס'וועט נעמען שנעלער
אנצוקומען.

מ'יין זון, וואס האט געדארפט
נעמען די מעדיצין, באטראכט די
פעקעדזשינג: די בעג, די סטיקער,
די לעיבל. און ער האט גלייך
דערקענט אז דאס קומט נישט פון
די געווענליכע פארמאסי וואס מיר
נוצן. געווענליך איז די פעקעדזשינג

א אראנדזש קאליר, און יעצט איז
די פעקעדזשינג געווען בלוי. ער
פרעגט מיך פארוואס ס'זעט אויס
אנדערש היינט. האב איך אים
געזאגט ער זאל ליינען דעם נאמען.

וויבאלד ער האלט זיך אינמיטן
לערנען צו ליינען ענגליש, האב איך
געוואלט ער זאל דארט פרעקטיסען
און אויסלערנען ליינען. ער זוכט
אויף דעם נאמען, און ער הייבט עס
אן ליינען. ער שטאמלט ארויס דעם
נאמען פון די פארמאסי, וואס רופט
זיך **בעסעריש**.

ער קוקט מיך אן מיט נייגעריגע
אויגן, און פרעגט, "וואס מיינט
דער נאמען **בעסעריש**?" איך קוק
אים צוריק, און איך טראכט צו זיך,
וואס טאקע מיינט דער נאמען
בעסעריש? ער גייט ווייטער און
פרעגט: "וואס מיינט בעסער? איז
עס בעסער פון... פון וואס?" איך
האב פרובירט צו ענטפערן אויף זיין
לעוועל: ס'איז בעסער. בעסער פון
אפשר א צווייטע פארמאסי וואס
זיי פרובירן צו ארויסווייזן? בעסער,
אפשר די מעדיצין וואס זיי ברענגען
וועט דיר מאכן פילן בעסער?
בעסער, אפשר איז זייער סערוויס
בעסער ווי א צווייטע פארמאסי?
איך בין נישט געווען זיכער וואס
די בעסערישקייט פון די פארמאסי
מיינט טאקע.

יעדער ביי זיך פילט זיך בעסער
און האלט זיך בעסער ווי א צווייטן.
וואס אבער הייסט בעסער? ווער
זאגט בכלל אז דו ביסט טאקע
בעסער? קומט אויס אז ביי שידוכים
און ביי שלום בית, ווי די טבע איז אז
א מענטש זוכט בעסער, האלט זיך
בעסער ווי א צווייטע צד, איז שווער
ס'זאל טאקע זיין אן אמת'ע שלום.

לאמיר צוריקגיין צו דעם
פרייליכן טאג, חמשה עשר באב
וואס מ'זאגט אויפן טאג "**לא היו
ימים טובים לישראל כחמשה עשר**"

באב". וואס איז די שמחה, וואס איז די פרייד?

די שמחה און די פרייד איז געווען אז מ'האט געמאכט שלום צווישן אידן.

ס'איז געווען א שטיקל מחלוקת, קריגעריי, פאנטשער - אדער וויאזוי דו ווילסט עס אנרופן - ביי כלל ישראל, און מ'האט אויסגעשלאסן שבט בנימין. קיינער האט זיך מיט זיי נישט געוואלט משדך זיין, און אזוי איז געווארן טיפער און שטערקער דער שניט, די צווישנשייד צווישן די שבטים און די עדות.

לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה אלא השלום - אין דעם טאג האבן די אידן ענדליך שלום געמאכט, ענדליך זיך איבערגעבעטן, ענדליך איינגעזען אז איינער איז נישט בעסער פונעם צווייטן, זיך איינגעבויגן די קאפ פאר'ן אייבערשטן פלאן.

פרויען פילן צומאל, 'וויפיל איז די שיעור זיך איינצובייגן די קאפ און ליידן און שווייגן ווען מ'יין מאן דערנידערט אדער קלאפט מיך אזויפיל אראפ?

דער ראש ישיבה האט עס קלאר מסביר געווען. אויב דו בייגסט זיך איין פאר דיין מאן - איז טאקע דא א שיעור, און אז דו וועסט זיך בייגן צו שטארק, וועסטו טאקע אראפפאלן און אונטערברעכן. אבער אויב דו ווייסט אז דו בייגסט זיך נישט פאר דיין מאן, נישט ווייל ער פארלאנגט און ער באלבאטעוועט, און ער איז נישט מכיר טובה, און ער איז משפיל... נאר דו בייגסט איין דיין קאפ פאר'ן אייבערשטן. פאר'ן מלך מלכי המלכים וואס ווייסט אלעס, וואס מאכט אלעס, וואס פירט אלעס. דו בייגסט זיך איין פאר אים, ווייל דאס איז רצון השם; אז דו זאלסט האלטן די

שלום אין דיין שטוב, נישט איינגיין פאר מחלוקת וואס איז די ערגסטע זאך, עס טרייבט ארויס שכינה. דאן איז שוין נישט אזוי שווער זיך צו בייגן, און מ'ברעכט נישט אונטער, ווייל מ'ווייסט אז מ'טוט עס פאר'ן אייבערשטן און נישט פאר קיין מענטש.

דאס איז די פרייד פון דעם טאג חמשה עשר באב.

אידן האבן זיך איינגעבויגן מיטן צדיק'ס דעת פאר'ן אייבערשטן און שלום געמאכט. אין יענעם טאג האט מען געמאכט שידוכים צווישן די שבטים. די מיידלעך זענען ארויסגעגאנגען, און אזוי האט מען געמאכט איין שידוך נאכ'ן צווייטן. נישט פאר זיך וויאזוי ס'שמעקט, וויאזוי ס'געפעלט, אדער געזוכט עפעס א באמבעדיגע שידוך, נאר פאר'ן אייבערשטן וועגן, צו טון דעם רצון השם.

ביי שידוכים קומט שטענדיג אריין די שפרעך ווארט 'מיר זענען א בעסערע משפחה, פארוואס טראגסטו מיך אן אזא פשוט'ע זאך?'

לאמיר פארשטיין. וואס מיינט בעסער? בעסער פון וועם? בעסער פון וואס? און בעסער לכבוד וואס? ווער מיינסטו דו ביסט בכלל אז דו דארפסט באקומען עפעס בעסער?

יעדע מענטש ביי זיך אין קאפ האלט זיך פאר די פערפעקט באלאנס, פונקט אויפ'ן גוטע שטאפל. נישט צו רבי'ש, נישט צו נעביש, נישט צו לאו-אינקאם, נישט צו היי-אינקאם, נישט צו פלאטשיג, און נישט צו כיטרע. ווען מ'טראגט אן א שידוך, א צווייטע משפחה, איז דאך אוודאי אז ס'מעסט נישט צו פונקטליך צו דיין לעוועל, ווייל דו האלטסט זיך בעסער, און פערפעקט. טראכט אריין אבער, די צווייטע זייט האלט זיך אויך

בעסער. כאטש דו קוקסט זיי אן פיל מער מחמיר/ מקיל ווי ענקער סטאנדארד, כאטש דו קוקסט זיי אן צו רייך/ ארעם נאכצומאכן זייער לייפסטייל, כאטש דו קוקסט זיי אן ווי אויבער חכמים/ נאראנים, קוקן זיי צוריק די זעלבע וועג מיט זייער מעסטן גלאז, און שטעמפלען איין אויך אפ אז ס'איז נישט גענוג גוט, זיי זוכן בעסער.

דאס איז די שמחה פון חמשה עשר באב. מ'בייגט זיך איין ביי שידוכים און ביי שלום בית. ווער? נאר דער וואס הערט אויס און פאלגט א צדיק. אז מ'ווייסט אז דאס איז דער אייבערשטער'ס ווילן, קען מען אוועק קוקן פון די אייגענע בעסערשקייט און אנהייבן אנערקענען און זען אז די צווייטע זייט איז פונקט אזוי בעסער ווי מיר!

לאמיר דורכטון 'מסכת טענות' - **מיט סבלנות** - איך האב נישט קיין תרעומות אדער ח"ו קיין טענות. איך בין נישט בעסער ווי א צווייטן. איך זוך אויף די גוטס אין אנדערע. אזוי קענען מיר זיך גרייטן 40 טעג ארויסצוגיין זכאי בדין. אז מ'איז יענעם דן לכף זכות, וועט דער אייבערשטער דיר דן זיין לכף לזכות!

אפילו מ'יין שכל טראכט איין וועג, און איך דארף מאכן שלום מיט א צווייטן וועמענ'ס שכל טראכט פונקט פארקערט, איז דאס אמת'ע שלום בית - אש ומים לעבן צוזאמען, און עס ווערט שמים, שלום!

"הייליגער באשעפער, העלף איך זאל נישט האבן קיין טענות אויף מיין מאן, אויף מיינע קינדער, אויף מיינע ארומיגע, אדער קיינעם אין מיין לעבן, נאר איך זאל שטענדיג געדענקען אז דו פירסט אלעס, דו מאכסט אלעס, און איך בין נישט בעסער ווי א צווייטן."

ב"ה מעשה'לעד 5 אנגעקומען!

פון די
'מעשה'לעד
פאר קינדערלעד
סעריע
אריינצוברענגען די
הייליגע ריינע אמונה
און ידאט שמים
און די קינדער

קאלעדינג ביכל

צו באקומען פאר הפצה
אדער פאר א יחיד
רופט שוין אריין קרן הדפסה
718.387.2691

און נאך וואס וועט ארויסקומען בקרוב בעז"ה

קונצער היים

בחידה
טובה:

נישט מילכיג,
נישט פליישיג,
נאר פארווע

נייע רובריק:
אין איין בילד

אין איין בילד

ר' אלחנן שאלה

סיי אין אמעריקע און סיי אין לאנדאן ווארט
מען זעקס שעה צווישן מילכיג און פליישיג,
וואס איז די חילוק?

”וואסאט אומזשאט אפאט אומ טוט אפאטאט א.א.וו.”

ספר המדות'ל

אכילה

ט. מי שפֿלג נשכו, בידוע שרחמי שמים
מסלקין ממנו, גם בידוע שנכשל במאכלות
אסורות.

ווער עס האט געכאפט אַ בײַס פון אַ הונט,
איז אַ סימן אז מען האט נישט רחמנות אויף
אים אין הימל, און אויף ווייזט דאס אז ער איז
נכשל געווארן אין עסן זאכן וואס מען טאר

בחידה טובה

1. ווי שטייט די ווארט יתרו אין שמונה
עשרה?
2. ווען קען אויסקומען אז א מענטש מעג
נישט עסן קיין מילכיגס און נישט קיין
פליישיגס, און ער מעג יא עסן פארווע?

חידות און ענטפערס פון פאריגע וואך:

1. ווי קען מען טרעפן ביי תפילת שחרית אין צוויי
באזינדערע פלעצער 5 ווערטער אין א צו וואס הייבן זיך
אן מיט די אות 'א'?
- אמר אויב ארדוף אשיג אחלק (שירה)
אפסי ארץ אמת אשרי איש (עזרת)
2. וועלכע זאך ווען עס איז יונג האט עס ווייסע האר און ווען
עס איז אלט האט עס שווארצע האר?
א הבדלה לעכט

מילתא דבדיחותא

די סיבה פארוואס ווייסע
טשאקאלאד עקזיסטירט, איז כדי די
שווארצע זאלן אויך קענען שמוציג
ווערן...

א איד פלעגט יעדן טאג נאך די
ארבעט גיין צו א רעסטוראנט און
באשטעלן א הייסע טעלער זיפ, און
אזוי ווי די זיפ איז געווען גאר הייס
פלעגט ער ארויסגיין דערווייל כאפן
א צוגארעטל ווילאנג די זופ ווערט
ווייניגער הייס.

די פראבלעם איז אבער געווען
אז נאכן צוריק קומען צו זיין טעלער
פלעגט ער עס טרעפן ליידיג... איינער
האט זיך פשוט מחיה געווען דערמיט!
איז אים בייגעפאלן א געדאנק, ער
נעמט א צעטל און שרייבט ארויף 'איך
האב אריינגעשפיגן אין די טעלער' אזוי
וועט קיינער נישט אויפעסן זיין זופ.

ער גייט ארויס און קומט צוריק
אזוי געמיטלעך נאך אפאר מינוט און
עס האט געארבעט! די טעלער איז
געבליבן פיל! ער קומט נענטער און ער
זעט ווי איינער האט צוגעשריבן צום
צעטל 'איך אויך'...

יארצייט

סוף ולא

"לאמיר לערנען א שטיקל גמרא, וועסטו זאט ווערן."

אזוי איז טאקע געווען. דער טאטע האט געלערנט מיט זיין זון תורה, און די גאנצע צייט האט ער בכלל נישט געשפירט קיין הונגער.

שפעטער, ווען זיי האבן געענדיגט לערנען, האט דאס קינד פלוצלינג געשפירט ווי ער כאפט א "בלמוס" - דאס מיינט א שרעקליכע הונגער וואס איז א סכנה פארן מענטש. ווען זיין הייליגער טאטע האט עס געזען, האט ער געזאגט: "גיי שנעל צום שכן און בארג עפעס צו עסן."

אבער דער יונגער אייזיק האט געוואוסט אז דער שכן וועט שוין נישט וועלן געבן, ווייל זיי האבן שוין אזויפיל געבארגט און נישט געקענט באצאלן צוליב זייער ארימקייט; אבער אזוי ווי דער טאטע האט געהייסן, איז ער געגאנגען.

ווען ער איז ארויס פון הויז, האט ער געטראפן א גוי זיצן דארט מיט פיינע פרישע ברויט און ברוינפן. "דו ווילסט עסן?" האט ער געפרעגט דעם אינגל. אייזיק, וועלכער האט געשפירט ווי ער חלש'ט פאר הונגער, האט געזאגט "יא" און גענומען דאס עסן.

ווען ער איז אריינגעקומען אין שטוב, האט זיין טאטע זיך אנגערופן: "וואויל איז דיר אז דו האסט זוכה געווען צו טרעפן

אלעמאל ארויסגעזאגט דעם גאנצן נאמען, למשל: רבינו משה בן מימון, רבינו יעקב תם, רבינו שלמה יצחקי, וכדומה, און נישט די ראשי תיבות ווי רמב"ם, רש"י א.א.וו.

דאס דערמאנט אונז וואס דער הייליגער רבי רעדט איבער די גרויסקייט פון שמות הצדיקים, אז דורך זאגן די נעמען פון צדיקים קען מען טוישן די טבע און זאכן וואס פאסירן. ביי אונז אין ברוסלב איז דא דער הייליגער ספר "שמות הצדיקים" וואס ענטהאלט די נעמען פון אלע צדיקים.

תורה מאכט זאט

רבי סענדרל איז געווען א גרויסער ארימאן; אין זיין שטוב איז נישט געווען קיין עסן. עס האט זיך געקענט מאכן אז עס זאלן אריבערגיין טעג און דער צדיק האט גארנישט געגעסן. וויאזוי האט דער צדיק דאס געקענט אויסהאלטן? איינמאל האט אים איינער פון די תלמידים געפרעגט וויאזוי דאס איז מעגליך. האט דער צדיק מסביר געווען אז ער האט אזוי ליב די תורה, אז ווען ער שפירט זיך הונגעריג "עסט" ער נאך אביסל תורה, און דאס מאכט אים זאט!

איין מאל איז זיין זון אריינגעקומען צו אים. ער איז נאך דעמאלטס געווען א קליין קינד און ער האט געוויינט: "טאטע, איך בין זייער הונגעריג."

"קום", האט אים דער טאטע גערופן,

די קומענדיגע וואך, כ"א מנחם אב, געפאלט די יארצייט פון דעם הייליגן רבי סענדרל פון קאמארנא זצ"ל.

ער איז געווען איינער פון די גרויסע תלמידים פון דעם הייליגן חוזה פון לובלין. דער הייליגער חוזה האט אויף אים געזאגט אז ער איז איינער פון די "ל"ו צדיקים" (אין יעדן דור זענען דא 36 צדיקים וואס אין זייער זכות שטייט די וועלט, און דער הייליגער חוזה האט געזאגט אז רבי סענדרל איז איינער פון זיי).

רבי סענדרל האט געהאט א הייליג קינד וואס האט געהייסן רבי אייזיקל פון קאמארנא. ווען דאס קינד איז געבוירן געווארן, האט דער הייליגער חוזה געזאגט אז די קדושה פונעם טאטן און פונעם זון איז אזוי גרויס, אז זיי וועלן נישט קענען זיין צו לאנג אינאיינעם אויף דער וועלט. און טאקע ווען רבי אייזיקל איז אלט געווען צוועלף יאר, איז זיין הייליגער טאטע נפטר געווארן (ווי מיר וועלן שפעטער דערציילן).

רבי סענדרל האט אזוי שטארק ליב געהאט צו לערנען, אז גארנישט האט אים נישט אפגעשטעלט. ער פלעגט לערנען ש"ס כסדרן פילע מאל, און אזוי אויך שולחן ערוך, פונקט ווי דער הייליגער רבי האט אונז געלערנט אין זיין דרך הלימוד. אויך האט ער זיך געפירט אז ווען ער האט געלערנט פון די הייליגע צדיקים, האט ער

עפענען דעם בריוו ביז כ"ח תמוז שנת תר"א
(פֿמעט פֿערצייג יאר נאך יענעם טאג!).

ווען די חברה קדושה האט געעפֿנט דעם
בריוו כ"ח תמוז תר"א, האבן זיי געזען אז עס
שטייט דארט: "דער וואס ווערט נפֿטר כ"ח
תמוז תר"א, זאל מען פֿאערדיגן נעבן מיר."

יענעם טאג, כ"ח תמוז, איז דער הייליגער
ישמח משה נפֿטר געווארן, און מען האט
אים טאקע מקבר געווען געבן דעם הייליגן
רבי סענדערל. אין די שפעטערע יארן האט
מען אויפגעבויט אן אוהל איפֿער די צוויי
צדיקים.

זכותו יגן עלינו.

הייליגן זון און איז געפֿארן קיין אונגארן. ער
איז ארוםגעפֿארן אין עטליכע שטעט ביז ער
איז אנגעקומען קיין אוהעל, די שטאט וואו
דער הייליגער ישמח משה האט געוואוינט.

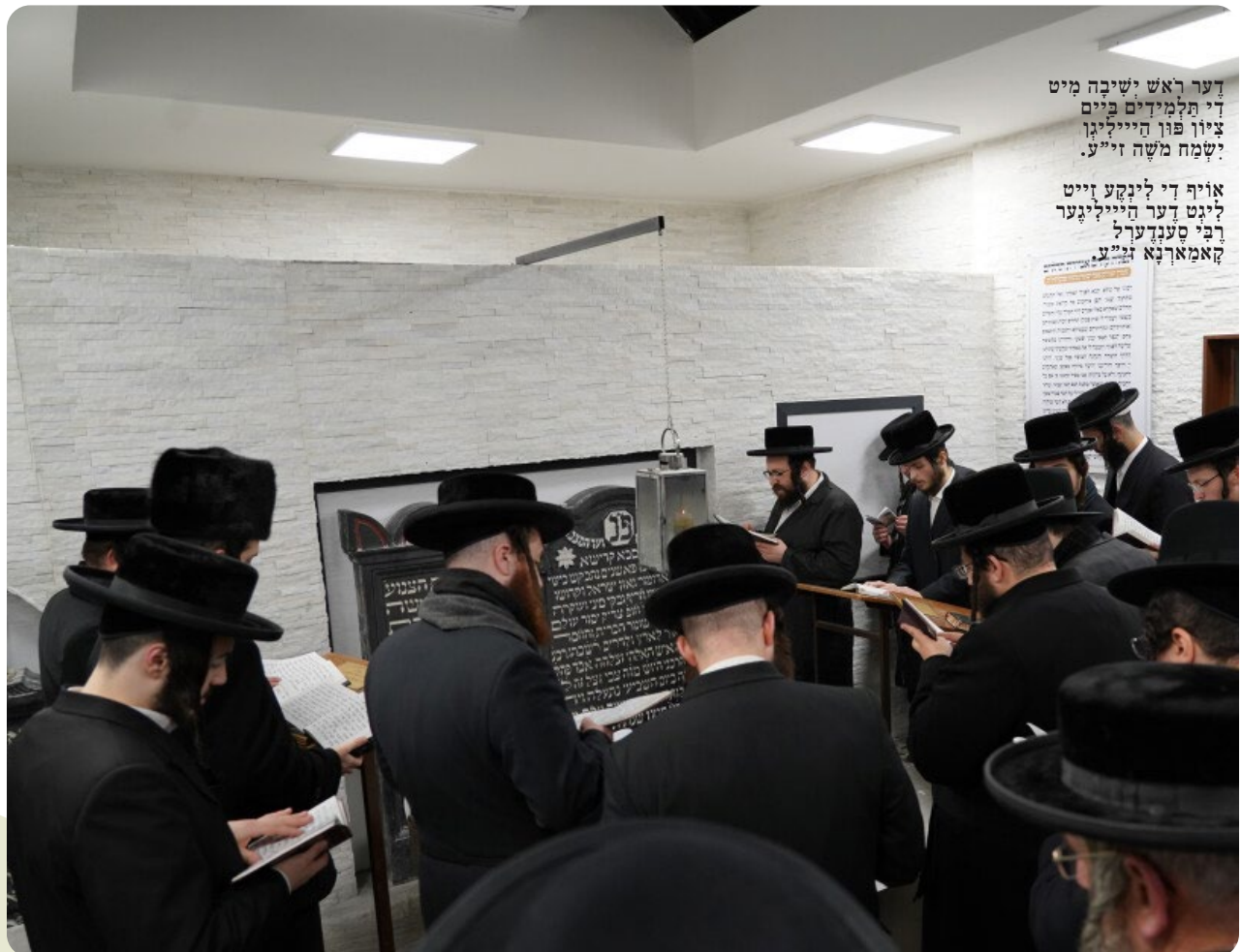
ער איז דארט אנגעקומען שבת פרשת
עקב און האט פֿארברענגט א דערהויבענעם
שבת אינאיינעם מיט'ן ישמח משה. ביי
שלש סעודות, אינמיטן זאגן תורה, האט
דער צדיק צוריקגעגעבן זיין לויטערע און
ריינע נשמה פֿאר'ן אייבערשטן.

איידער ער איז נפֿטר געווארן, האט דער
צדיק איבערגעגעבן א בריוו פֿאר די חברה
קדושה און זיי אנגעזאגט אז זיי זאלן נישט

אליהו הנביא, אפֿער פֿארנוואס האסטו אים
געדארפֿט זען פֿארשטעלט ווי א גוי?"

מיר זעען פֿון די מעשה אז ווען א איד
נעמט אויף זיך דעם "עול תורה", דאס
הייסט ער וויל נאר לערנען די הייליגע
תורה, העלפט אים דער אייבערשטער און
זאגט אז זיין משפּחה זאל האבן אלעס
וואס זיי דארפֿן.

ווען דער הייליגער רבי סענדערל
קאמארנער זי"ע איז אלט געווען אכט
און פֿערצייג יאר, אינעם יאר תקע"ח, האט
ער געזען פֿון הימל אז ער גייט שוין נפֿטר
ווערן. ער האט זיך דאן געזעגנט פֿון זיין

דער ראש ישיבה מיט
די תלמידים ביים
ציון פון הייליגן
ישמח משה זי"ע.

אויף די לינקע זייט
ליגט דער הייליגער
רבי סענדערל
קאמארנער זי"ע.

מעפחות גליק

פון מיר. "צירי" האט מיין מאמע
מיר געזאגט, "איך גיי יעצט מיט
אונזער שכינה, לעווי'ס מאמע,
צו א קאנטרי צו גיין נאך געלט
פאר די קאמפיון. איך דארף דו
זאלסט אכטונג געבן אויף די דריי
קלענערע קינדער."

עס האט מיר בכלל נישט
געשמעקט. דאס האט געמיינט
אז איך וועל נישט קענען געהעריג
מיטשפילן מיט מיין חבר'טעס.
מיין מאמע האט דאס באמערקט
און מיר געזאגט, "צירי, מיר אלע
ווייסן וויפיל דער ראש ישיבה
שליט"א טוט פאר אונז. און וויפיל
מיר ווייסן, ווייסן מיר נישט אלעס.
אמת?"

איך האב צוגעשקלט מיט
מיין קאפ. אונדא, דער ראש

נישט געהערט. אבער גלייך
דערנאך האב איך זיך געגעבן א
כאפ און גלייך אריינגעלאפן.

איך האב באמערקט ווי
מיינע חבר'טעס און אויך
אנדערע יונגערע קינדער האבן
מיטגעהאלטן ווי מיין מאמע
רופט מיר און איך פאלג גלייך.
איך האב שטילערהייט געדאנקט
די באשעפער אז איך האב גלייך
געפאלגט די יצר טוב, אזוי האבן
אנדערע זיך געקענט אפּלערנען

העזפון דעם ראש ישיבה שליט"א

צירי דערציילט: היינט האב איך
געהאט זייער אן אינטערעסאנטע
טאג. איר קענט די טעג וואס מען
פלאנט עפעס, און דערנאך מאכט
דער אייבערשטער אז אלעס זאל
זיך טוישן? הערטס א מעשה.

היינט נאך דע קעמפ בין איך
ארויס אינדרויסן שפילן מיט
מיינע שכנים. שכל אייבערשטער,
מיר זענען פינף מיידלעך בערך
די זעלבע עלטער, און מיר
פארברענגען זייער געשמאק.
חיה'לע קרויס האט אונז
געהאלטן אינמיטן מסביר
זיין א גייע שפיל וואס זי האט
אויפגעטראכט. מען לייגט
אראפ צווייגן אויף אלע פיר
זייטן, מען צעטיילט זיך, איינער
שטייט אינדערמיט...

נאך איידער חיה'לע האט
געענדיגט מסביר זיין די געים,
הער איך ווי מיין מאמע רופט
מיר אריין. די ערשטע רגע האט
דער יצר הרע מיר איינגערעדט
איך זאל זיך מאכן ווי איך האב

געטיילט איז.

איך האב געמאכט זיכער אז
עס איז דא קאלטע וואסער גרייט
פאר מיין מאמע ווען זי קומט
אויס.

נאך א שעה און א האלב איז
מיין מאמע טאקע אהיימגעקומען
פרייליך און אויסגעמוטשעט.

פלוצלינג וואקט אויף אריין
מיין טאטע און מענדי. איך האב
דאן אויסגעפונען אז זיי זענען
געגאנגען צו קרית יואל אויף צו
גיין נאך געלט פאר די קאמפין.

מענדי האט דערציילט אפאר
אינטערעסאנטע מעשיות וואס
זיי האבן געהאט, און מיר האבן
אלע געדאנקט די באשעפער אז
מיר זענען פון די אויסדערוועלטע
מענטשן וואס ווייסן פון דעם
הייליגן רבי'ן.

פעני און זיך איבערגעגעבן צום
באשעפער. איך האב געבעטן
דעם איבערשטן זאל מיר העלפן
און אז די קינדער זאלן זיין
פרייליך. "קומטס קינדער, מיר
גייען אינדרויסן."

מיר זענען געגאנגען שפילן אין
אונזער בעק יארד. איך האב שטעל
אונעקגעשטופט די געדאנקען פון
מייע חב'ר'טעס וואס שפילן יעצט
צוזאמען, און זיך דערמאנט וואס
מיר האבן אמאל געלערנט אין
ספר המידות. דער הייליגער רבי
שרייבט אז דורך צדקה פארמערט
מען ישועות. איך האב געדאנקט
דעם איבערשטן אז מיין מאמע
האט כח צו גיין נאך געלט.

מיר האבן זייער גוט
פארברענגט אינדרויסן. איך האב
געגעבן נאכטמאל און דערנאך

ישיבה שליט"א האט געעפנט בית
פייגא, די בעסטע סקול וואס עס
קען נאר זיין, אלע שיעורים און
חיוזוק.

"צירי, די איינציגסטע וועג
וויאזוי איך קען אביסל צוריקצאלן
דעם ראש ישיבה שליט"א איז
העלפן אביסל שאפן געלט, און
ווען דו בלייבסט אינדערהיים
אכטונג געבן אויף די קינדער,
האסטו אויך א חלק אין העלפן די
מוסדות."

איך האב גוט פארשטאנען וואס
מיין מאמע האט מיר געזאגט און
איר געוואונטשן הצלחה.

נתי און וועלוועלע האבן גלייך
אנגעהויבן וויינען ווען מיין מאמע
איז ארויס פון שטוב.

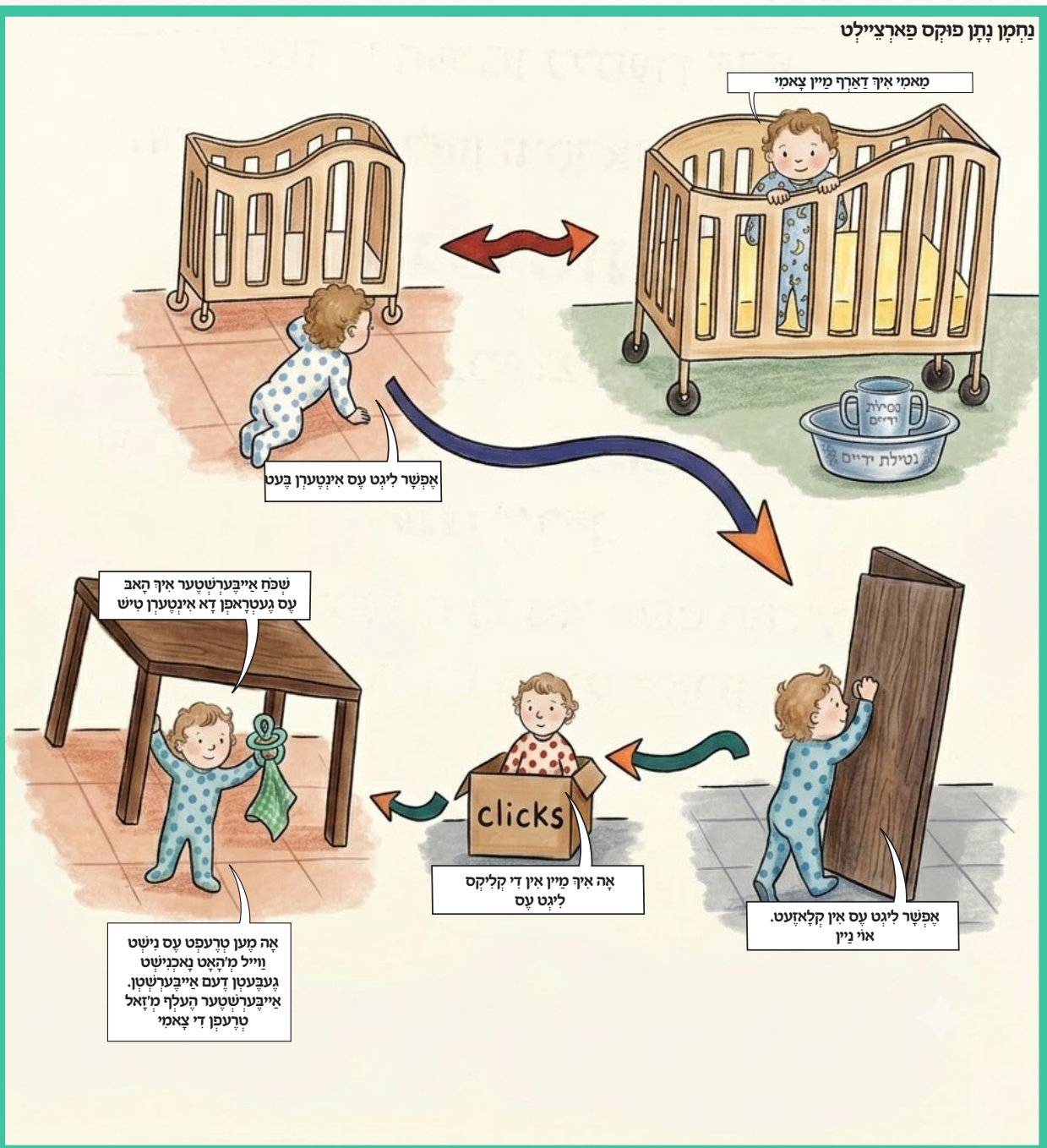
איך בין צוגעגאנגען צום
פושקע און אריינגעלייגט א

מיטע דפלה

נחמן נתן פוקס פארציילט

געמאלן דורך: ר. וועבערמאן

די מעשה פון תפילה ווערט גענומען פון "קול ברסלב" האטליין. לאזט אריין אייער מעשה, און די בעסטע מעשה וועט ווערן געמאלן.

טרעף צו
וועלכע
שיחה
פון רבי'ן
דערמאנט
דיך דעם
בילד

איין איין בילד

ענטפער פון
פאריגע וואך:
עיקר תשובה איז שווייגן
אויף בזיונות!

קטין אלון בסיון

חי רייזי גלויבער לינדען

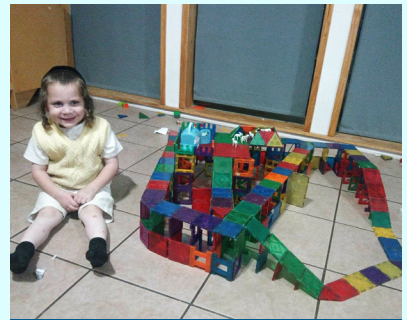
יחזקאל דעפריס

פייגי און שרי עקשטיין

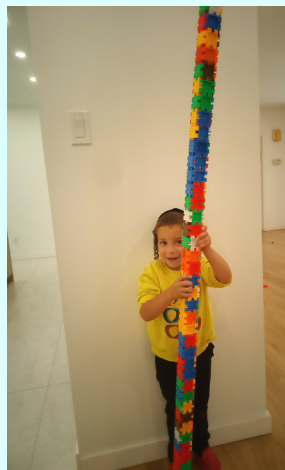
משפחת שטיינבערג

נחמן נתן היילפרין

משפחת בירנבוים

מענדי שווארץ

לייבי יאקאב

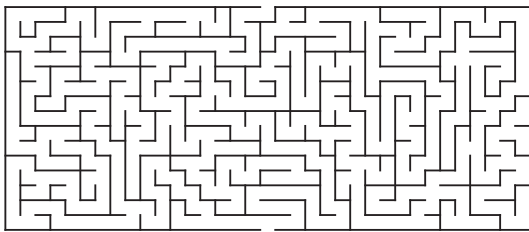

בית פיגא שטעטל ערשטע קלאס

שרייב איין

אראף קי' וואָס

בעט דעם אייבערשטן זאלסט קענען
זיין אין אומאן ראש השנה!

אראף קי' וואָרטער

ט	א	נ	ק	י	מ	ש	נ	ד
ס	מ	ד	ק	א	ז	ו	ט	ה
נ	א	ש	ע	ז	א	ט	ה	ל
נ	נ	ר	נ	ט	א	ה	ט	ת
ש	א	מ	י	א	ק	ל	מ	פ
א	ז	א	ו	מ	א	נ	נ	ל
י	ה	נ	ו	ט	ה	א	מ	ש
י	נ	ט	ו	י	א	ש	ס	ז
נ	ט	נ	ש	ל	ט	ס	נ	י
ש	ט	ה	ז	י	י	נ	א	ה
ר	נ	ת	פ	י	ל	י	ת	ש
ש	א	ג	ו	ר	ט	ו	ש	ו
ט	נ	ז	א	א	י	י	ט	ו
נ	מ	א	ו	ש	ו	ל	מ	נ
ר	נ	נ	ר	י	א	ר	י	ש
ק	י	ד	נ	ל	מ	נ	נ	נ
א	ש	ע	י	ר	ר	י	ס	א
ג	ו	מ	י	ח	י	ו	ט	ה
ג	ח	מ	מ	ז	נ	ג	א	ר

אזוי אויך וויל איך אייך דערמאנען
צו בעטן דעם אייבערשטן מיר
זאלן זוכה זיין צו זיין ביים רבי'ן אויף
ראש השנה; אין אומאן קען מען
נאר אנקומען מיט אסאך תפילות.

(צ'תו אמונה מל"א תשע"ח)

שפאנענדע
מזשה וואס
דער הייליג
רבי האט
דערציילט.

גאר פאר פאמון

דער קעניג דצט זיך פרייליך אויף זיין שטוהל אינעם קעניגליכן פאלאץ.

ווער איז דען פרייליכער ווי
מיר, דעם הויכגעשעצטן
קעניג... קיינער!

הממ...
ווער זאגט? אפשר איז יא
פארהאן פרייליכערע ווי
מיר? איך מוז עס גיין
נאכקוקן!

איך וועל זיך אנטון ווי א
פשוטער פויער, און ארויסגיין
קוקן אויב איינער איז
פרייליכער פון מיר...

ליינט ווייטער קומענדיגע וואך אי"ה.